

Szerkesztési Iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfal János.

Előfizetési árak:
Egész évre --- 24 Ft
Félévre --- 13 Ft
Negyedévre --- 6 Ft
Egyes szám ára 3 Allér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
tétel iradók : : :
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. n. 5 órákor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 18. szám.

Szombat, január 23.

Küzdelmek az oroszokkal.

Budapest, január 22. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A főhadiszállásról jelentik:

A Visztulától északra tegnap élénkebb tüzérségi harc fejlődött. Tüzérségünk különösen a legdélibb Nida-szakaszon és Checinynél működött kiváló sikerrel, ahol egy vasuti állomás ellen elért telitalálás az oroszok vasuti forgalmát érzékenyen megzavarta.

Váltakozó erejű tüzérségi harc folyik a Visztulától délre is az arcvonal egyes részein.

A Kárpátokban a helyzet változatlan.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, január 22. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, január 22. A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszínterről:

Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan.

A Sucha-szakaszon támadásaink lassan előbbre haladnak.

A Pilicától keletre nincs semmi ujság.

Budapest, január 22. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Bécsből sürgönyzik:

Ideérkezett jelentések szerint a varsói hatóságok titkolják a lakosság előtt a németek sikeres előnyomulását, a menekülők azonban válságosnak mondják a helyzetet s részletes híreket hoztak az oroszok visszavonulásáról.

Radomban az orosz hatóságok készülnek a város kiürítésére.

A nyugati világcsata.

Budapest, január 22. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, január 22. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről:

A tengerpart és a labasséi-csatorna között a tartós eső lehetetlenné tette a nagyobb harci tevékenységet.

Arrasnál tüzérségi harcok folytak.

A Berry au Bactól délnyugatra tegnapelőtt elfoglalt lövészárkok egyikét, mivel egy gyárnak beomló falal részben betemették, feladtuk és felrobbantottuk.

A franciáknak Verdunól északra ellenünk intézett támadását könnyűszerrel visszavertük.

St. Michieltől délre tegnapelőtt lefolyt harcok óta kisebb francia osztagok még hadállásaink közelében vannak. Egy előtörésünk az arcvonalunk előtti terepet a franciák régi hadállásáig megtisztította az ellenségtől.

Pont a Moussontól északnyugatra, Croitu de Bornesért még folyik a harc. A franciáknak állásunknak általunk visszafoglalt része ellen intézett erős támadását az ellenség súlyos veszteséggel mellett visszavertük.

A Vogézekben, Sennheimtől északra csapataink az ellenséget a Hartmanns Weilerkopf magaslatáról visszaverték és két tisztet s 125 főnyi legénységet foglyul ejtettek.

Egyéb események.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, jan. 23. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda Bécsből jelenti, Tisza István gróf miniszterelnök tegnap délelőtt hosszasan tanácskozott Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökkel. Tisza azután este visszautazott Budapestre.

A magyar és osztrák hadikölcsön: 3300 millió.

Budapest, jan. 23. A „Torontál“ ered. táv. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A pénzügyminiszterium közlése szerint a magyar hadikölcsön végleges összege **1170 millió korona.**

Bécsi jelentés szerint az osztrák hadikölcsönre történt jegyzés összege **2135 millió 526.300 korona.**

A pápa a háború végéről.

Budapest, jan. 23. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Rómából sürgönyzik, a pápa a tegnap délelőtt tartott konzisztóriumon beszédet mondott, amelyben mély sajnálattal mondotta, hogy nincs semmi remény, hogy az áldatlan háború a velejáráó vérfürdővel mielőbb megszűnjék. (M. T. I.)

Szerbia és Bulgária.

Budapest, jan. 23. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

A Frankfurter Zeitung jelentése szerint Szerbia és Bulgária között a viszony nagyon kiélesedett, mert Szerbia

viasszautasította a Macedóniára vonatkozó bolgár jegyzéket. (M. T. I.)

Lázadás a portugál hadseregben

Budapest, jan. 23. A „Torontál” ered. táv. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Lisszaboni táviratok szerint a hadsereg monarchista tisztjei föllázdak s a többieket is fölkelésre akarták bírni. A lázadást idejekorán elnyomták s hatvanegy tisztet letartóztattak. (M. T. I.)

HIREK.

— **Előadás a nyugati harctérről.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabadliceumában vasárnap délután érdekes előadást tart Bárány Béla, a főgimnázium jeles tanára. Az előadó a nyugati harcteret fogja ismertetni egy nagyarányú térkép illusztrálása mellett, amelyen főleg van tüntetve a harcok pontos hadállása is. Az előadó ismertetni fogja a harctér földrajzi viszonyait, gazdasági és kulturális helyzetét. Az előadás délután fél 4 órakor kezdődik a kaszinó-társulat nagytermében.

— **A 29-ik gyalogezred kitüntetett hősei.** A hadsereg Rendeleti Közlönyének legutóbbi január 18-iki száma egész sereg kitüntetést közöl, amelyben a 29-ik gyalogezred hős katonái részesültek az elismeréssel szemben tanúsított vitézségükért. Így

I. oszt. ezüst vitézségi érmet kaptak: Polz Péter, Prax János, Reitenbach Ferenc törzserőrmesterek, Henke Frigyes szakaszvezető, Preslyk Mihály őrzvezető és Blidar Steva gyalogos.

II. oszt. ezüst vitézségi érmet kaptak: Jakse János, Irsai Nándor, dr. Kilburg József tart. zászlósok, jelenleg tart. hadnagyok; Bajza Engelbert, Recha Nándor, nagykaszonyi Kászonyi Pál tart. zászlósok, Dingesz Péter őrmester, Bartl Péter, Bauer József, Bauer Mátyás, Bernauer Miklós, Erzeljan Simon, Müller Ferenc, Nikolaus Antal, Patiev Zsiva, Patrisku József, Petrie Antal, Reininger Mihály szakaszvezetők, Alb Mihály, Hauser György, Pardanjac Manó, Schmidt József tizedesek, Dreznik Mihály, Fűzfinger István őrzvezetők, Kondan Péter, Schneider József és Somogyi Antal póttartalékosok.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete, mint már említettük, január hó 25-én délután 3 órakor a volt esküdtzéki teremben rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő:

1. Törvényhatósági bizottság határozata Halmos József és társai családi pótléka tárgyában. 2. U. a. határozata a 7 éven felüli gyermekek gondozási költségei tárgyában. 3. U. a. határozata a városi hirdetési szabályrendelete tárgyában. 4. A különféle városi bizottságok megválasztása. 5. A városi tanács javaslata az 1913. évi gyámpénztári számadás tárgyában. 6. U. a. javaslata a gimnáziumi számadás tárgyában. 7. U. a. javaslata a Karátsonyi-alap 1913. évi számadása tárgyában. 8. U. a. javaslata az elhagyott gyermekek 1902—13. évi számadása tárgyában. 9. U. a. javaslata a Szt. Imre-internátus faszegélye tárgyában. 10. U. a. javaslata Erdős Béla internátus faszegélye tárgyában. 11. U. a. javaslata Messinger Karolin-internátus faszegélye tárgyában. 12. U. a. javaslata zenekedvelő-egyesület faszegélye tárgyában. 13. U. a. javaslata a Nagybecskereki Takaré- és Előleg-egylet fizetési halasztása tárgyában. 14. U. a. javaslata a keddi hetipiactok vámentességének meghosszabbítása tárgyában. 15. A városi nyugdíjválasztmány javaslata özv. Meggyessy Lajosné nyugdíja tárgyában. 16. U. a. javaslata Meggyessy Lajos temetkezési járuléka tárgyában. 17. U. a. javaslata özv. Nack Gyuláné kegydíja tárgyában. 18. U. a. javaslata Girsch Adolf városi végrehajtó nyugdíjazása tár-

gyában. 19. U. a. javaslata özv. dr. Weitzerschan Józsefné nyugdíja és temetkezési járuléka tárgyában. 20. U. a. javaslata Filó Róbert városi pénztáros nyugdíjazása tárgyában. 21. A városi tanács javaslata Gábor Antal vágóhídi igazgató fizetésjavítása tárgyában. 22. U. a. javaslata a felsőmúzslyai komp bérlete tárgyában. 23. U. a. javaslata a polgári biztosok napidíja tárgyában. 24. Hivatalos jelentés az anyakönyvi díjak felosztása tárgyában. 25. U. a. a pénztárvizsgálatokról. 26. Risztics György képviselőtestületi tag lemondása. 27. Burghardt József menházi vállalkozó kérvénye az egy-szár emelése tárgyában. 28. Geiduschek Ignác bérlő kérvénye bérengedmény tárgyában. Netán még beérkezendő tárgyak.

— **A megyei gazdasági egyesület közgyűlése.** A Torontálmegyei Gazdasági Egyesület 1915. évi január hó 31-én délelőtt 10 órakor Nagybecskereken a vármegyei nagytermében közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki jelentés az egyesület 1914. évi működéséről. 3. Új tagok felvétele. 4. Jelentés az egyesületi pénztár kezelése alatt levő lötenyészési alap állapotáról. 5. Az alapszabályok 17. §-ának b) pontja értelmében a számvizsgáló-bizottság kiküldése az 1914. évi számadások megvizsgálására és a számvizsgáló-bizottság jelentése az 1913. évi számadások megvizsgálásáról. 6. Az 1915. évi költségelőrányszat megállapítása. 7. Miniszteri rendeletek és társaságok iratainak bemutatása s azok elintézéséről szóló jelentés. 8. Az ez évben tartandó tenyészvikavásárok helyeinek kijelölése. 9. Indítványok.

— **Előadás az anyavédelemről.** Emelítettük, hogy Szirmay Oszkárné, a budapesti anyavédelmi bizottság elnöke Nagybecskerekre jön s itt előadást tart. Szirmay Oszkárné érdekes előadására a nagybecskereki Feminista-egyesület Anya- és Gyermekevélmi Bizottsága a következő meghívót bocsátja ki:

A Stefánia Szövetség érdekében országsszerte megindult mozgalom bennünket is arra készítet, hogy hozzácsatlakozva, nemes céljait tehetségünk szerint szolgáljuk. Szirmay Oszkárné, a budapesti bizottságunk elnöke eljön hozzánk, hogy anyavédelmi munkánkat megszervezze és e hó 25-én d. u. 4 órakor az alispáni kisteremben a megyeházán „Anyavédelem a háboruban és békében” címen tájékoztató előadást tart. Szívélyesen meghívjuk ez előadásra ezuton mindazokat, akik közérdekű kérdések, közjóléti törekvések iránt érdeklődnek. Freundné L. Natalie ügyvezető, dr. Dellimanics Lajosné elnök.

— **Megindultak a vonatok.** A szeged-budapesti vonalon életbeléptetett hadimenetrendet a tegnapi nappal megszüntették s ezzel ismét megindult a rendes vasuti forgalom.

— **Lovak a kirakatban.** Izgalmas jelenet játszódott le tegnap délelőtt a Ferenc József-téren. Az Alsóaradi község jegyzője előfogaton bejött Nagybecskerekre. Az Aradáci-utcaán álló kocsijának lovai egy autóbiltól megvadultak s eszeveszett rohammal futottak keresztül a Ferenc József-téren, egyenesen a tér és a Hunyadi-utca sarkán levő Bukovác-féle divatárnyúzet kirakatába. A kirakat persze izzé-porrá tört, egyes áruk is meg rongálódtak s a lovakat össze-vissza sebeztek a hatalmas kirakat üvegcserepei. Nagynehezen megnyugtatták a lovakat s elvitték onnan, mire az izgalom is elesült, amely az egész belvárost fölverte.

— **A háború torontáli sebesültjei.** A legújabbban megjelent 103., 104. sz. veszteségajtsromban, a sebesültekről szóló 217., 218. sz. jegyzékben, valamint a pótlásokat magában foglaló E. 7. számú jegyzékben a következő torontáliak vannak:

Sebesültek (Pótlás az 51. sz. veszteségajtsromhoz): Deffert János 23. vadászszázalaj Jánosföldre. — Divo János 23. vadászszázalaj Párdány. — Franz János 23. v. z. a. Jánosföldre. — Továbbá: Balázs György őrzvezető 4. menet- ezred Antalfalva. Lövés a bal felső karon. (Tart. kórház Verseez.) — Tommi Dragomir közleg. 29. gyezer. Kevedobra. Lövés a bal felső combon. (Tart. kórház Marosvásárhely.)

— **Mikor a sebesültek mulatnak.** Véres eset történt tegnapelőtt este az Árpád-utcaiban. Maga a história pedig föl-emelő momentumokkal indult meg. A Mayer-féle vendéglőben volt az este Jára József városi irnok. Közben beállított a vendéglőbe egy sebesült huszár meg tüzer. Jára József a két vitéznek kedveskedni kívánván, sört fizetett nekik, sőt még a zenészekkel nótákat is huza-tott tiszteletükre, szóval a két sebesült katona igen jól mulatott s a jó mulatság után eltávozott. Egy óra tájban Jára is elment s alig ér az Árpád-utca sarkára, egyszerre a két sebesült katona rátámadt. Az egyik leütötte, a másik meg késsel összevissza szurkálta, úgy, hogy Jára nem kevesebb mint tizen-nyole sebet kapott. Szerencsére segélykiáltására egy-kettőre ott termett a katonai készenlet, amely a késelő sebesülteket azonnal letartóztatta s Járát pedig bevitte a katonai kórházba. Hogy a sebesültek miért követték el a véres cselekményt, azt most vizsgálja a katonai bíróság, amely a garázdálkodó katonák ellen szigoruan eljár.

— **A Népirodából.** Hadbavonult katona neje ajánkkozik bármilyen házi-vagy cselédmunkára, melyet 13 hónapos gyermeke ápolása mellett képes végezni. Bővebbet a Népirodában (vármegyei-ház).

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok nem kötöttek. Születések: Vlád György g kath. járásbírsági jegyző, leány. — Kovács János rk. cipész, leány. — Vastag Mátyás rk. hiv. szolga, leány. — Getyin Baptista gk. földm., leány. — Dr. Kass Gyula rk. szolgabíró, leány. — Szabó Bertalan rk. hiv. szolga, fiu. — Ifj. Gasmann András rk. napszámos, fiu. — Putits Szvetozár gk. napszámos, fiu. — Turinszki Milán gk. földm., leány. — Horváth István rk. vasuti kalauz, leány. — Gebhardt Péter rk. szobafestő, fiu. — Pauliesek Ferenc rk. pénzügyi hivatalnok, fiu. — Nagy Pál rk. hiv. szolga, leány. — Gójkov Sebő gk. földmives, leány. — Ritter Jakab rk. napszámos, leány. — Rech István rk. keresk. s., leány. — Koip János rk. cipész, leány.

Halálozások: Simonides Gyuláné rk. 32 éves, hashártyagyulladás. — Koczulov Radoszláv gk. 18 hónapos, torokgyik. — Baló Mihály rk. 62 éves szolga, ütőérelmeszesedés. — Davidovics István gk. 38 éves nádszékfonó, rostdagana. — Steyer Pál rk. 72 éves földmives, tüdőtagulás. — Balázs István rk. 65 éves pék, hólyagrak. — Özv. Malonyai Istvánné rk. 75 éves, szivhüdes. — Divéki Jenő rk. 4 hónapos, tüdőlob. — Tyuresin Mirjana gk. 2 éves, göresök. — Boits Ilona gk. 4 éves, bélhurut. — Krizsanits

Károly rk. 36 éves fésűs, tüdőlob. —
Onodi Vilmos rk. 2 éves, bélhurut. —
Ikity Vojin gk. 17 hónapos, bélhurut. —
Radonics István rk. 34 éves tizedes, szív-
hüdes. — Jovánov Traján gk. 24 éves

gyalogos, tetanus. — Kunics Rága gk. 39
éves népfölkelő, lőtt seb. — Jelinek
Eduárd rk. 22 éves gyalogos, tüdővész. —
Purkov Vita gk. 25 éves gyalogos, teta-
nus. — Lórisz Péter rk. 12 éves, tüdővész.

Orosz levelek Przemysl alól.

— A przemysli „Tábori Ujság“-ból. —

— jan. 23.

Kezünkbe került a Przemyslben meg-
jelent „Tábori Ujság“ két decemberi
száma. A lapból orosz katonák néhány
levelét adjuk közre, amelyek érdekesen
világítják meg az ostromlók lelkiállapotát.
Annyira jellemzőek ezek a sorok,
amelyeket otthonmaradt hozzátartozóik-
hoz intéztek az ostromló, de minden os-
tromlottnál siralmasabb helyzetben síny-
lő orosz katonák, hogy fölösleges hozzá-
juk kommentárt fűzni. „Ehezem, fázom...
nincs meleg ruhám... a csizmám talpa
lyukas... a biztos halálnak nézünk
elébe...“ ez a refrénje minden levélnek s
aki így ír, abban aligha van elegendő er-
köcsi erő és szívósság a győzelem kivívá-
sához.

„A 324. gyalogezred postakocsija —
írja a lap a levelekről szóló cikkben —
mely Hwunkiából Moseiskára lett irá-
nyítva, egy kis tévedés következtében,
melynél a vutki mértéktelen élvezete
valószínűleg döntő szerepet játszott, Ni-
zankovicén át hozzánk jött be Przemyslbe,
ahol örömmel fogadták s a posta átvéte-
lét a kézbesítő-könyvben elismerték.

A magánlevelek közül az érdekeseb-
beket lefordítottuk s itt közöljük:

15. sz. levél.

...Tudatom veletek, hogy most a leg-
nyomorúságosabb sorsra jutottunk. A
Przemysl körülzáró sereghez tartozunk
s a Kárpátok északi lejtőin tanyázunk.

Roppant hidegek álltak be.

Az én ezredemnek nincs olyan dolga,
mint másoknak: mi már olyan csizmában
menetelünk, amelyiknek nincs talpa, a hó
bemeget s a hidegtől lefagynak a lábuj-
jaim.

Se tisztességes köpenyünk, se sap-
kánk, se egyéb meleg ruhánk nincs; lehe-
tetlen leírom, hogy mit szenvedünk mos-
tanában.

Az első vonalban vagyunk, 3 verszt-
nyire*) erődeiktől és 10 versztnyire a vár-
tól; lövészárkokat ástunk és azokban
ülünk éjjel-nappal, miközben nehéz
gyepek gránátjai fölöttünk robbannak és
puskagolyók mellettünk füttyölnek. Lö-
vészárkaik csak egy versztnyire vannak a
várunktól és nagyon lövöldözünk egy-
másra. November 8-án támadást intéztek
ellenünk és a 7. és 8. századtól 104 embert
fogtak, sokat megsebesítettek és meg-
ölték.

Csapataink jelenleg körülfojták a
várat, melyet azonban rohammal bevenni
lehetetlen. Ilyen vár nincs több egyálta-
lán; azt hiszem. Páncéllal van fődve az
egész, két mély árok veszi körül tele viz-
zel, a vízben drótkadályok. Azután kö-
vetkeznek az erődök három sorban egy-
más mögött, ezek között ismét drótkadá-
lyok és farkasvermek, azonkívül ledön-
tött fákból készült torlaszok, hegyes mez-
telen ágakkal.

Csak kiéheztetni lehetne, de azt
mondják, hogy nagyon sok élelmi készlet
van bent felhalmozva.

Ha azonban a mieink arra gondolná-
nak, hogy rohammal vegyék be a várat,
— akkor Isten veletek drága, kedves gyer-
meim! Már nagyon sok jó bajtársunk
esett el ezen vár körül. Tudnotok kell,
hogy a rohamnál az első vonalbeliek eles-
nek és mi most éppen az első vonalban
vagyunk.

Ha az ujságokból megtudjátok, hogy
Przemysl rohammal elfoglaltuk és hogy
ez alkalommal jelentéktelen veszteséget
szenvetünk, akkor ez azt jelenti, hogy
sok-sok ezer apátlan-nyátlan árva ma-
rad hátra a széles orosz birodalomban.

Ha pedig nem rohamozunk, akkor
mind itt fagyunk meg, mint a franciák
1812-ben.

Ha nem kapunk rövidesen meleg ru-
hát és csizmát, — akkor Istenemre —
nem élek tovább két hétnél. Ilyen hideg-

ben a fődözekekben megélni lehetetlen,
a falvak mind le vannak égetve, az élel-
mezés nagyon rossz, mert a lovak nem bir-
ják az élelmicikkek szállítását és így
csak ritkán kapunk egy kis húst és egy
font kenyert. Mind úgy nézünk ki, mint
a pestises betegek és árnyként járunk-
kelünk.

Hát éljetez boldogul édes Ola és ked-
ves gyermekeim Lena és Natasa.

Sírunk mindannyian és átkozzuk
születésünk percét; agyon vagyunk hülve
és félig megfagyunk. Mind betegek az
emberek s otthonról sem tudunk semmit.

A háboruban semmit sem kapunk,
ujság nincs, venni se lehet semmit.

Elvágva a világtól, a fődözekekben
élünk, amíg lassankint meg nem fagyunk
s bennük leljük szomorú halálunkat.

Nem tudnám ezt a szenvedést kiál-
lani; ha nem volnának feleségem és gyer-
mekeim, már véget vettem volna éle-
temnek, ha nem sajnálnálak benneteket
elhagyni.

Eg veletek!...

23. sz. levél.

Szergej Dimitrijeffnek

Irkutsk.

(Folytatás.) Értesítek továbbá —
drága családom, — hogy egészségem tel-
jesen tönkre van téve, nagyon beteg va-
gyok. Itt már erős fagyok álltak be; a
lábaim lefagytak és nagyon rosszul ér-
zem magamat. Isten tudja, mikor és
hogy végződik mindez.

Minden nap újra kezdődik a harc.
Przemysl előtt állunk és az ellenség egész
idő alatt nehéz ágyukból lö, elárasztva
bennünket lövedékeivel. Sok a halott és
a sebesült.

Milyen szomorú, bánatos itt az élet,
nincs mentés számunkra, minden lépés
halállal fenyeget.

Még eddig élek és remegő kézzel
írom e sorokat, mindnyájotokat számta-
lanszor csókolva Alexis.

41. sz. levél.

Alexandra Dragomirownak

Mstislawl.

Ezredünk aug. 12-én érkezett Wladi-
mir-Nolynskba; már 14-én az osztrák és
magyar határra meneteltünk, ahol Dubki
falnál harc keletkezett az osztrákokkal
és magyarokkal. Én nem kerültem bele,
hála egy véletlennek: századunkat az út-
közlet előtt egy élelmezési szállítmány fe-
dezetre vezényelték.

Ezen pillanattól kezdve megkezdőd-
tek a végnélküli utazások az élelmezési
vonattal egyik helyről a másikra, egyik
faluból a másikba, egyik városból a má-
sikba, két hosszú hónapon át, mialatt
csak néhány helyen álltunk meg rövid
időre.

Voltunk Cholm, Tomasow, Hrubi-
szewben, Jaroszlaunál, átmentünk Lub-
linba és Pilawaba, végül, mikor már meg-
gint elvezényelték a vonattól, a Visz-
tula tulsó partján, Iwngorod vár sán-
caiban találtuk magunkat. Itt a Visztula
átjáróit fedezve, ismét nem vettünk köz-
vetlen részt a harcban és most, hogy is-
mét átjöttünk a Visztulán, miután vas-
uton visszautaztunk Lembergbe és végül
a Kárpátok elérése után — amely utazás
tiz nap és tiz éjjel tartott — Przemysl fa-
lai alá értünk s az a veszély fenyegetett
bennünket, hogy komoly harcba keve-
redünk.

En csak most a Kárpátok bércei közt
Przemysl előtt állva, mondhatom el, hogy
mindaz, ami eddig történt, gyerekjáték
volt azzal szemben, amit most átélünk;
azok voltak a virágok — most jön a gyü-
mölcs: a hó, fagy, az elszakadt lábbelik,
a végnélküli tartózkodás a lövészárkok-
ban, annak fenekén ülve várva a riadót,
az osztrák és magyar ágyuk snellsieder-
lövedékei — ahogy mi nevezzük őket, —

melyek fejünk fölött robbannak és min-
denekfölött az élelmicikkekben uralkodó
hiány, — mindez összefoglalva, pokollá
tsezi az életet.

Már a nyolcadik napja élünk itt
Przemysl előtt, a fedezékekben ülve és
hallgatva az osztrák és magyar ágyuk
dörgését; mihelyt egy lövést hallunk dur-
ranni s utána a srappellek annyira jelleg-
zetes zizegő füttyülését, gyorsan elrejtjük
fejünket a lövészárkokban, — mintha meg-
hajtanánk magunkat előttük... stb.

És így tovább. Halomszámra hever-
nek előttem a levelek. Egyik szomorubb,
kétségbeesettebb, levertebb hangú, mint
a másik. A dallam azért mindegyikben
ugyanaz, csak a változatok különböznek.

Hirdetések.

Tóbai körjegyzőségtől.

Pályázati hirdetmény.

Körjegyzőségemben hadiszolgálat tel-
jesítése okából két irnoki állás üresedésbe
jött, amelyek ideiglenesen bizonytalan
időtartamra az I-ső négy, a II-ik három
korona napidij élvezete mellett helyette-
sítés útján azonnal betöltve lesz.

Felkérem mindazokat, akik némi
jártassággal bírnak a jegyzői szakba vágó
munkákban, hogy ajánlataikat azonnal
az alulírott körjegyzőnek tegyék meg,
aki annak beérkezése után kirendelés iránt
intézkedni fog.

Ezen állásokra női személyek is
pályázhatnak.

Tóba, 1915. évi január hó 19-én.

Boróczy Ede,
körjegyző.

76—2.1

Egyéves kereskedelmista

gyors-gépirással, irodában mint kezdő,
azonnal állást keres. 1000 Magda
Bégaszentgyörgy jeligére. 71—1.1

Hirdetmény.

Keresek egy a jegyzői teendőkhöz,
de főleg az adó- és kataszteri ügyekben
főkéletesen jártas egyént 5 korona napi-
díj mellett.

Okleveles egyén előnyben részesít-
tetik. Az állás azonnal elfoglalható
s bevétele esetén véglegesítésre számíthat.
Ajánlatok alulírott címre adandók be.
Törökbecse, 1915 január 19.

Breltkopf Kálmán,
jegyző.

77—4.1

Legszebb kivitelű

kosztümök, tavaszi kabátok

általában női ruhák
a legolcsóbb árak mellett készülnek

KUCSERA FERENC
női szabónál 78—1.1

NAGYBÉCSKEREK, FÖTÉR 33. SZ.

**Könyvelésben
és levelezésben jártas**

≡ férfi ≡

azonnali belépésre kerestetik

egy helybeli nagyobb iparvállalathoz.

== Cím a kiadóhivatalban. ==

Meghívó.

Az „Első Torontálszécsányi Takarékpénztár mint részvénytársaság” 1915. évi február hó 7-én d. e. 11 órakor az intézet helyiségében

XXVI. rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek ezen nel meghívotnak.

Napirend:

1. A közgyűlési elnök, jegyzőkönyv-vezető és két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1914. évi mérleg, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1914. évi tiszta nyereség feletti határozathozatal.
4. A jelenléti jegyek értékének megállapítása 1915. évre.
5. Netáni indítványok.

Torontálszécsány, 1915 január 21.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 22. §. A közgyűlést azon részvényesek alkotják, kik egy vagy több részvénynek olyan tulajdonosai, kik a közgyűlés előtt legalább 14 nappal a társaság részvénykönyvében bevezetve voltak és részvényeiket szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézetenél letéteményezték.

79-1.1

30 darab 1 éves igen szép, fajtiszta, erős csontozatu, göndörszörű, szőke

**mangalica
tenyészkán**

≡ eladó. ≡

Probst István
gazdasága Torontálszécsány.

80-3.1

Riessner kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarókosabb folytonégője.

Egyszerű szempontról a legideálisabb rendszer.

Egyszerű betűzéssel egész télen ég, mi által a sok fűvel és költséggel járó mindennapi betűzés meglehetősen.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázolás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges meleg, különösen a szobálsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal vaskereskedésében az arany kaszához Nagybecskerek, Hunyadi-utca 606/37.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi balzsama

biztos hatással van köhögésnél, rekedtségnél, hörghurutnál, mellbajknál, tüdőbajnál, különösen influenza, gyomorgörcs, máj- és lépdegenat, étvágytalanság, rossz emésztés, fog- és szájbetegségek, égési sebek, kiütések stb. 12 kis, vagy 6 dupla üveg, vagy egy utazó üveg K 5.60. (1000-2000)

Egyedül valódi Centifolien-kenőcs

gyógyítja a legrégibb rákszerű sebeket, daganatokat, sérüléseket, gyuladásokat, karbunkulusokat, eltávolít idegen anyagot, megakadályozza a vérmérgeződést és legfőbb esetben feleslegessé teszi a műtetet. 2 doboz K 3.60 az összeg előzetes beküldése után küld naponta Thierry v. A. gyógyszerész Pregrada Rohitsch mellett, Brady Károly gyógyszerész Bécs I., nagybani eladás Thallmayer & Seitz és Kochmeister Utóda drogériáiban, kapható továbbá minden nagyobb gyógyszerárban és drogériában.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.**Asztalos:**

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fűg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonater.

Borbély és fedrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékezetészek:

Mesznik R. Özege, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Fűszabók:

Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.

Fűmütermek:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűzer- és esemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrészek:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelas Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű-, rövidárúüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranies-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Penez János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bauerle testvérek, Városház-épület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.

Mozigépek, berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztium és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyház-palota.

Szállodák:

Beneth nagyszállóda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szénkereskedés:

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sör-szarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-sör-szarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.